

UPPSALA UNIVERSITET
Matematiska institutionen

Thomas Kragh,
Ryszard Rubinsztein

Prov i matematik

K1, STS1, W1, X1, Frist,
KemiKand1, Lärarna1

LINJÄR ALGEBRA
och GEOMETRI I
2012–12–19

Skrivtid: 8.00 – 13.00. Tillåtna hjälpmedel: Skrivdon. Lösningarna skall vara försedda med motiveringar. Varje korrekt löst uppgift ger högst 5 poäng. För betygen 3, 4, 5 krävs minst 18, 25 respektive 32 poäng.

1. (**Obs:** denna uppgift löses **inte** om man har klarat duggan!)

Lös det linjära ekvationssystemet

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + 2x_3 + 2x_4 = 3 \\ 3x_1 + 2x_2 + 8x_3 + 5x_4 = 11 \\ x_1 + 3x_2 - 2x_3 + 4x_4 = c \\ 4x_1 + x_2 + 14x_3 + 5x_4 = 18 \end{cases}$$

för alla värden på den reella konstanten $c \in \mathbb{R}$.

2. Låt

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & 4 & 5 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} \quad \text{och} \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{och} \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Finn matrisen X som uppfyller ekvationen

$$A + AXB = AC.$$

3. Lös ekvationen

$$\begin{vmatrix} x & 1 & x & 2 & x \\ 1 & x & 2 & x & x \\ x & 2 & x & 1 & x \\ 2 & x & 1 & x & x \\ x & x & x & x & x \end{vmatrix} = 0.$$

4. Find de värden på den reella konstanten A så att skärningslinjen mellan planen

$$\pi_1 : x + 2y + Az = 1 \quad \text{och} \quad \pi_2 : 2x - y + z = 2$$

är parallell med linjen $k : (x, y, z) = (1 + t, -t, 1 - 3t)$, $t \in \mathbb{R}$. (ON-system)

Var god vänd!

5. De tre linjerna

$$\begin{aligned}l_1 & : (x, y, z) = (1 + s, 2 - s, 2s), \quad s \in \mathbb{R}, \\l_2 & : (x, y, z) = (2 + t, 1 + t, 2 + t), \quad t \in \mathbb{R} \quad \text{och} \\l_3 & : \begin{cases} 3x + y - 3 = 0 \\ 3x - z - 2 = 0 \end{cases}\end{aligned}$$

skär varandra två och två. Beräkna arean av den triangel som har hörnen i de tre skärningspunkterna. (ON-system)

6. Låt $S : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vara speglingen av rymdens vektorer i planet $\pi_1 : x - 2y + z = 0$.

(a) Finn standardmatrisen $[S]$.

(b) Finn ekvationen för spegelbilden av planet $\pi_2 : x - y + z = 1$ under speglingen S .

(ON-system)

7. (a) Ge definitionen av en bas i $\mathbb{R}^n$.

(b) Avgör om vektorerna $\vec{u}_1 = (1, 7)$, $\vec{u}_2 = (-2, 3)$, $\vec{u}_3 = (0, 1)$, utgör en bas i $\mathbb{R}^2$. Om så är fallet finn koordinaterna för vektorn $\vec{v} = (-1, 1)$ i denna bas.

(c) Avgör om vektorerna $\vec{u}_1 = (1, 0, -1, 1)$, $\vec{u}_2 = (1, 1, 0, 2)$, $\vec{u}_3 = (2, 0, 1, 1)$, $\vec{u}_4 = (1, 0, 0, 1)$ utgör en bas i $\mathbb{R}^4$. Om så är fallet finn koordinaterna för vektorn $\vec{v} = (-2, 2, -4, 3)$ i denna bas.

8. Den linjära avbildning $F : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ som har standardmatrisen

$$[F] = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 \\ -1 & 2 & -2 \\ -2 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

kan geometriskt tolkas som en vridning av rummet med en vinkel θ kring en linje (en axel) genom origo.

(a) Finn en parameterekvation för vridningsaxeln.

(b) Finn vridningsvinkeln θ

(Ev: glöm inte att ange vektorn från spetsen av vilken ser man vridningen med vinkeln θ när blicken är riktad mot origo).

(Ev: glöm inte att ange en punkt från vilken man ser vridningen med vinkeln θ när blicken är riktad mot origo).

(Ev: glöm inte att ange den precisa rotations riktning genom att ange en punkt från vilken man ser vridningen med vinkeln θ när blicken är riktad mot origo).

(pos.orient. ON-system)

LYCKA TILL!

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR!

**Svar till tentamen i
LINJÄR ALGEBRA
och GEOMETRI I 2012–12–19**

1. $(x_1, x_2, x_3, x_4) = (5 - 4s - t, -2 + 2s - t, s, t)$, $s, t \in \mathbb{R}$ när $c = -1$.
Inga lösningar när $c \neq -1$.

2.

$$X = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

3. Rötter: $x_1 = 0, x_2 = x_3 = \frac{3}{2}$.

4. $A = -\frac{1}{3}$

5. $\sqrt{14}$

6. (a)

$$[S] = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 2 & -1 & 2 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix},$$

(b) $S(\pi_2) : x - 5y + z = -3$.

7. (a) Nej, $\vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3$, utgör inte en bas i $\mathbb{R}^2$.

(c) Ja, $\vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3, \vec{u}_4$ utgör en bas i $\mathbb{R}^4$. Koordinaterna för $\vec{v}$ i denna bas är $(1, 2, -3, 1)$.

8. (a) Vridningsaxeln: $l : (x, y, z) = (s, s, -s)$, $s \in \mathbb{R}$.

(b) Vridningsvinkeln: $\theta = \frac{\pi}{3}$ moturs sett från spetsen av vektorn $(1, 1, -1)$.